Grasvliegjes

Inleiding
In sommige appartementencomplexen kunnen met name de hoger gelegen verdiepingen in het voorjaar en najaar tijdelijk te maken krijgen met zogenoemde grasvliegjes. Deze kleine vliegjes komen in bepaalde periodes van het jaar in grotere aantallen voor en kunnen zich rondom gevels, balkons en ramen verzamelen. Qua grootte zijn deze te vergelijken met fruitvliegjes. Grasvliegjes gaan in het najaar op zoek naar een plek om te overwinteren, meestal op de bovenste etages van hoge gebouwen. De intensiteit is dan vrij hoog: er kunnen soms duizenden vliegjes zijn. Grasvliegjes zijn volkomen onschuldig en veroorzaken geen schade.

Ligt de verantwoordelijkheid voor het bestrijden bij huurder of verhuurder?
Voor het juridisch kader is het van belang of er sprake is van een gebrek dat door de verhuurder verholpen moet worden. Vormt de aanwezigheid van de vliegjes een gebrek in de zin van art. 7:204 BW dat de verhuurder moet herstellen, of is bestrijding een kleine herstelling in de zin van art. 7:217 BW en moet de huurder hiervoor zorgdragen?

Besluit kleine herstellingen
In het besluit kleine herstellingen (art. 7:240 BW, bij Eigen Bouw verwerkt in het onderhoudsABC) is ongediertebestrijding opgenomen. In de bijlage is opgenomen dat de huurder hiervoor verantwoordelijk is, voor zover daaraan geen noemenswaardige kosten verbonden zijn en voor zover de aanwezigheid van dit ongedierte geen gevolg is van de bouwkundige situatie van de woonruimte.

Bestrijden
In een ander complex hebben wij een onderzoek uit laten voeren door het KAD (Kennis- en Adviescentrum Dierplagen) naar grasvliegjes. Een deel van de uitslag van dit onderzoek staat hieronder beschreven. Het KAD geeft aan dat de vliegjes met een stofzuiger verwijderd kunnen worden. Ook op internet is te lezen dat als de clusterplaats van de vliegen opgespoord en goed bereikbaar is, de zwerm met behulp van een stofzuiger kan worden opgezogen. In het voorjaar volstaat het meestal om de ramen tegenover elkaar open te zetten. Als dit vanwege de bereikbaarheid of het gebruik niet mogelijk is kan ook een insecticide (bestrijdingsmiddel) gebruikt worden.

Geen gebrek
De bestrijdingsmogelijkheden zijn dus relatief eenvoudig en kunnen zonder ‘noemenswaardige kosten’ worden uitgevoerd. Grasvliegjes zijn niet voortdurend aanwezig maar alleen enkele weken in het voor- en najaar. Dit maakt dat de grasvliegjes weliswaar hinderlijk zijn en misschien ook tot overlast leiden, maar dat er geen sprake is van een gebrek in huurrechtelijke zin dat de verhuurder moet verhelpen.

Bron: KAD/2011/0254/B5/WB

Biologie grasvlieg

De grasvlieg is een vliegensoort behorende tot de familie Chloropidae, is slechts 3 mm lang en heeft bijna geen haren. De vliegensoort is goed herkenbaar aan de geel- of groenglanzende kleur met zwarte strepen aan de bovenzijde van het borststuk.
De larven van de grasvlieg ontwikkelen zich voornamelijk in ongemaaid, doorgaans verwaarloosd grasland. Zij prederen hier op wortelluizen die zich voeden op de wortels van verscheidene grassoorten. De larven van de grasvlieg verpoppen zich in de grond, waarna de volwassen exemplaren uitkomen. Er is sprake van een volledige gedaanteverwisseling, een ontwikkeling vergelijkbaar met bijvoorbeeld die van een vlinder, waarbij de onvolwassen stadia verschillen in uiterlijk en leefwijze met het volwassen stadium en een metamorfose plaatsvindt als pop.
De soort overwintert als volwassen vlieg en zoekt in de nazomer of herfst naar een overwinteringsplaats. Het zijn geen sterke vliegers en ze worden vaak door de wind gedragen. Natuurlijke overwinteringsplaatsen zijn onder andere boomholtes, vogelnesten en coniferen. In sommige gevallen trekken de grasvliegen echter massaal gebouwen binnen. Dit betreffen over het algemeen hoge gebouwen, waarbij ze voornamelijk de bovenste verdiepingen binnendringen.
De grasvliegen die in de herfst aangetroffen worden hebben een verdikt achterlijf, dat vol- ledig is opgevuld met een vetlichaam met voedingsstoffen om de winter mee door te komen. Grasvliegen die woningen betreden zijn over het algemeen passief en zitten vaak op ramen en plafonds. In verwarmde vertrekken kunnen zij niet tot winterrust komen en zullen binnen aanzienlijke tijd sterven.
De vliegen die wel hebben kunnen overwinteren, komen vroeg in het voorjaar weer tevoorschijn. Het achterlijf is dan flink geslonken. Op dit moment kunnen zij weer voor overlast zorgen, wanneer ze in hun zoektocht naar buiten in woon- of werkruimten terecht komen.
In veel gevallen worden jaarlijks dezelfde objecten bezocht door massa's aan grasvliegen. De reden hiervoor is niet bekend. Mogelijk aspecten die hier een rol bij spelen zijn temperatuur, wind en feromonen, mogelijk achtergelaten door de grasvliegen van vorig jaar.

Advies

Algemeen

Gezien de biologie, met name de ontwikkelingsbron van de grasvliegen, is het vrijwel onmogelijk de grasvliegen (definitief) te bestrijden. Over het algemeen geldt dan ook dat het nemen van weringsmaatregelen de enige preventieve manier is om ervoor te zorgen dat grasvliegen de woon- en verblijfsruimten niet kunnen betreden. Bij aanwezigheid (overlast) is ook bestrijding een mogelijkheid.

Aanwezige grasvliegen

Aanwezige grasvliegen kunnen worden verwijderd met een stofzuiger. Het gebruik van insecticiden (bestrijdingsmiddel) is alleen gewenst als de overwinteringsplaats van de grasvliegen is gevonden en deze grasvliegen niet met een stofzuiger verwijderd kunnen worden. Mocht dit het geval zijn, dan kan het best contact opgenomen worden met een professioneel bestrijdingsbedrijf. Dode grasvliegen dienen verwijderd te worden. Gebeurt dit niet, dan kan de massa aan dode vliegen op den duur gaan stinken. Daarnaast kan deze massa andere insecten aantrek- ken, die leven van dood dierlijk materiaal, zoals bijvoorbeeld larven van de tapijtkever. Het kan gebeuren dat een grasvliegenplaag wordt gevolgd door een tapijtkeverplaag, die schadelijk is voor o.a. wollen kleding en vloerbedekking.